

UCHWAŁA NR XXX/599/12
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

z dnia 27 listopada 2012 r.

**w sprawie uchwalenia Programu współpracy samorządu województwa łódzkiego z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie na lata 2013 - 2015**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1206, z 2006 r. Nr 126, poz. 875, Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 216, poz. 1370, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 106 poz. 675, Nr 40, poz. 230, 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887; Nr 217 poz. 1281) w związku z art. 221 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578, Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 185, poz. 1092; Nr 201, poz. 1183; Nr 234, poz. 1386; Nr 240, poz. 1429; Nr 291, poz. 1707), w związku z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536, Dz. U. z 2011 r. Nr 112 poz. 654, Nr 149, poz. 887; Nr 205 poz. 1211, Nr 208, poz. 1241; Nr 209 poz. 1244), Sejmik Województwa Łódzkiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała Program współpracy samorządu województwa łódzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2013 -2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje Zarząd Województwa Łódzkiego do przedłożenia Sejmikowi Województwa Łódzkiego informacji o stanie realizacji programu za dany rok do dnia 30 kwietnia kolejnego roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza Zarządowi Województwa Łódzkiego.

§ 4. Uchwała podlega opublikowaniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania.

Przewodniczący Sejmiku

Marek Mazur

Program współpracy samorządu województwa łódzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2013-2015

Wprowadzenie

Zgodnie z wyrażonym w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazaniem podstawą funkcjonowania państwa powinno być poszanowanie wolności i sprawiedliwości, współdziałanie władz, dialog społeczny oraz pomocniczość umacniająca uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Zasadą współpracy samorządu województwa łódzkiego z organizacjami pozarządowymi jest wspieranie a nie zastępowanie działań obywatelskich, tak by prowadzić do jak największej ich samodzielności, a co za tym idzie, do zbudowania podstaw równoprawnego partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

W demokratycznym społeczeństwie organizacje pozarządowe stanowią podstawę dla rozwoju lokalnych społeczności, gdyż skupiają aktywnych i wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska, zaspokajają ważne potrzeby mieszkańców, wypełniając lukę, której często nie zapełnia sektor publiczny oraz prywatny.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi służy realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego oraz wojewódzkich dokumentów programowych.

Rozdział 1.

Cele współpracy

Cel główny:

Za cel główny niniejszego programu przyjmuje się kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, tworzenie klimatu sprzyjającego budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i wspieraniu rozwoju lokalnego oraz wzmacnianie organizacji pozarządowych jako realizatora zadań publicznych istotnych dla rozwoju województwa łódzkiego poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi z uwzględnieniem biznesu.

Cele szczegółowe:

- 1) kreowanie i wzmacnianie warunków dla powstawania i rozwoju inicjatyw oddolnych oraz struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych w województwie łódzkim, w tym tworzenie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań służących rozwijaniu społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) zwiększenie wpływu mieszkańców województwa na kreowanie polityk publicznych w województwie łódzkim oraz wzmacnianie współpracy między podmiotami sektora samorządowego i pozarządowego w tym zakresie;
- 3) poprawa jakości życia mieszkańców województwa poprzez umacnianie współpracy między sektorem samorządowym i pozarządowym w realizowaniu polityki województwa, pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz zwiększanie efektywności wykorzystania środków publicznych;
- 4) budowanie poczucia przynależności do wspólnoty regionalnej i kreowanie lokalnego patriotyzmu;
- 5) poprawa jakości usług świadczonych przez organizacje pozarządowe na rzecz mieszkańców województwa realizowanych z dotacji ze środków publicznych poprzez podjęcie działań na rzecz określenia i przyjęcia standardów ich wykonywania i rozliczania;
- 6) poprawa jakości współpracy administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działającymi w województwie łódzkim poprzez podnoszenie kompetencji pracowników samorządowych w obszarze współpracy i promowanie dobrej praktyki w tym zakresie, wspólne opracowania sposobów oraz reguł udziału

organizacji pozarządowych w diagnozowaniu potrzeb województwa, planowaniu, wdrażaniu i ocenianiu efektów polityk publicznych.

Rozdział 2. Zasady współpracy

Konstytucyjna zasada pomocniczości oraz wynikające z innych ustaw kompetencje jednostek samorządu terytorialnego stanowią podstawę rozwoju wzajemnych relacji między samorządem województwa łódzkiego a organizacjami pozarządowymi. Ponadto samorząd województwa łódzkiego przy współpracy z organizacjami pozarządowymi kieruje się następującymi zasadami:

- **Pomocniczości** - która oznacza, że we współpracy ze zorganizowanymi strukturami obywateli, w szczególności z organizacjami pozarządowymi, organy administracji publicznej wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie, nie zastępując działalności obywateli i ich struktur lecz stwarzając dobre warunki do ich rozwoju,
- **Suwerenności stron** - zasada oznaczająca respektowanie przez organy administracji publicznej odrębności zorganizowanych wspólnot obywateli oraz uznanie ich prawa do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych,
- **Partnerstwa** - zgodnie z zasadą partnerstwa organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych,
- **Efektywności** - kierując się zasadą efektywności organy administracji publicznej, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- **Jawności** - mając na względzie zasadę jawności, organy administracji publicznej udostępniają współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami oraz o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych w tym zakresie przez jednostki podległe organom administracji publicznej lub nadzorowane przez te organy, wraz z informacją o sposobie obliczania tych kosztów, tak aby możliwe było ich porównanie z kosztami realizacji analogicznych zadań przez inne instytucje i osoby. Województwo będzie dążyło do tego, aby wszelkie możliwości współpracy z organizacjami były powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe. Narzędziami dla upublicznienia informacji jest przede wszystkim Biuletyn Informacji Publicznej oraz internetowy serwis informacyjny Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi przeznaczony dla organizacji pozarządowych,
- **Uczciwej konkurencji** - Województwo będzie równorzędnie traktowało organizacje pozarządowe przy realizacji zadań publicznych, ogłaszając w tym samym czasie takie same założenia określające zadanie oraz stosując takie same kryteria oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów.

Rozdział 3. Formy współpracy

Współpraca Samorządu Województwa Łódzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego będzie miała charakter finansowy i pozafinansowy.

1. Współpraca o charakterze finansowym prowadzona jest przede wszystkim w formie zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie:

- 1) otwartego konkursu ofert na:
 - a) powierzanie wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji ze środków budżetowych na sfinansowanie ich realizacji;
 - b) wspieranie wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 2) pozakonkursowym określonym w art.19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- 3) umowy o wykonanie zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańców województwa łódzkiego bądź organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 4) umowy partnerstwa określonej w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i nr 157, poz. 1241);
- 5) innych trybach przewidzianych przepisami polskiego prawa.
 2. Współpraca o charakterze pozafinansowym, prowadzona jest przede wszystkim w formie:
 - 1) wspólnej diagnozy i oceny potrzeb oraz wyzwań istotnych dla rozwoju województwa łódzkiego;
 - 2) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
 - 3) publikowania informacji o działaniach istotnych dla organizacji pozarządowych na stronach internetowych serwisu Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi (www.ngo.lodzkie.pl), udostępnianiu informacji w lokalnych mediach a także udostępnianiu informacji innymi dostępnymi sposobami, w szczególności podczas otwartych spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych;
 - 4) współdziałania w zakresie jej kompetencji z Łódzką Wojewódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego powołaną przez Marszałka Województwa Łódzkiego;
 - 5) konsultowania z Łódzką Wojewódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji i podmiotów określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ;
 - 6) tworzenia wspólnych stałych lub doraźnych zespołów roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej (tj. np. Wojewódzka Rada Zatrudnienia, Podkomitet Monitorujący Programu Operacyjnego, Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych) i współpraca w ich ramach a także popularyzacja wiedzy nt. zakresu i efektów działań tych ciał;
 - 7) wspólnej oceny efektów realizacji polityk publicznych województwa;
 - 8) budowy i aktualizacji bazy danych o aktywnych podmiotach trzeciego sektora w regionie;
 - 9) udzielania honorowego patronatu przez Marszałka Województwa dla działań lub programów realizowanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uznanych za szczególnie wartościowe;
 - 10) udzielania rekomendacji lub referencji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie sposobu realizacji zadania publicznego zleconego przez Samorząd Województwa. Referencji udzielać będą właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne w zależności od obszaru realizacji zadania;
 - 11) prowadzenia spotkań informacyjnych, szkoleń oraz udzielania instrukcji i wskazówek w zakresie prawidłowego ubiegania się o dotacje z budżetu województwa oraz rozliczania się z nich;
 - 12) inicjowania lub współorganizowania szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi z terenu województwa łódzkiego;
 - 13) angażowania organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć a także koordynacji działań i realizacji wspólnych przedsięwzięć i imprez;
 - 14) podejmowania inicjatyw integrujących osoby zajmujące się współpracą z organizacjami pozarządowymi na terenie województwa łódzkiego wokół zadań ważnych dla regionu;
 - 15) współpracy i pomocy ze strony samorządu w tworzeniu dobrego wizerunku sektora pozarządowego w województwie oraz popularyzacji działalności organizacji pozarządowych w regionie w formie m.in.: forum organizacji pozarządowych z regionu łódzkiego;

- 16) popierania i umacniania lokalnych inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju społeczności lokalnych i ekonomii społecznej;
- 17) w miarę możliwości i w sytuacjach uzasadnionych udostępniania pomieszczeń oraz sprzętu będących w dyspozycji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi na potrzeby organizowanych lub współorganizowanych przez organizacje pozarządowe spotkań, seminariów, szkoleń i konferencji o charakterze niekomercyjnym i otwartym dla wszystkich zainteresowanych.

Rozdział 4.

Zakres przedmiotowy (obszary działania)

Przedmiotem współpracy realizowanej w formie finansowej i pozafinansowej samorządu województwa łódzkiego z organizacjami pozarządowymi są:

- 1) ustawowe zadania własne województwa łódzkiego oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
- 2) zadania pożytku publicznego określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o ile zadania te są zadaniami samorządu województwa, określonymi w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
- 3) zadania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego;
- 4) zadania dotyczące promocji województwa łódzkiego;
- 5) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych;
- 6) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji i podmiotów.

Rozdział 5.

Priorytetowe zadania publiczne

Na lata 2013 - 2015 jako priorytetowe zostały określone zadania z następujących obszarów:

- 1) Wspomaganie rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) Nauka, edukacja, oświata i wychowanie;
- 3) Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji;
- 4) Integracja środowisk kombatanów i osób represjonowanych;
- 5) Obronność i bezpieczeństwo publiczne;
- 6) Polityka społeczna;
- 7) Ochrona i promocja zdrowia;
- 8) Kultura fizyczna i sport;
- 9) Turystyka i krajoznawstwo;
- 10) Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- 11) Działania wspomagające rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

Obszar: Wspomaganie rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego

Priorytety:

- I. Wspieranie dialogu obywatelskiego i współpracy międzysektorowej w celu skuteczniejszej realizacji zadań publicznych służących rozwojowi województwa w szczególności poprzez:
 - doskonalenie i rozwijanie partnerskiej współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi opartej o wzajemne zaufanie stron;
 - wzmacnianie kompetencji lokalnej administracji samorządowej w obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi;

- działania na rzecz wzmocnienia kompetencji i opracowania oraz wdrażania standardów działalności organizacji pozarządowych w województwie łódzkim;
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne województwa łódzkiego poprzez edukację w zakresie prawidłowego rozliczania funduszy publicznych, upowszechnianie informacji na temat dostępnych funduszy z budżetu samorządu województwa i sposobu aplikowania o nie;
- współpracę z Łódzką Wojewódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego a także promowanie i wspieranie tworzenia rad działalności pożytku publicznego w województwie łódzkim oraz innych ciał i mechanizmów służących wzmocnieniu dialogu pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi;
- wspieranie współpracy organizacji pozarządowych w wymiarze terytorialnym i branżowym, budowanie kultury wymiany wiedzy pomiędzy organizacjami;
- tworzenie regionalnych struktur na rzecz wspierania aktywności obywatelskiej oraz wspierania rozwoju wolontariatu i organizacji pozarządowych;
- promowanie mechanizmu 1% oraz charytatywności na terenie województwa łódzkiego;
- budowanie dobrego wizerunku organizacji pozarządowych w regionie łódzkim i realizację oraz współpracę przy realizacji regionalnych wydarzeń promujących działalność organizacji pozarządowych z województwa łódzkiego;
- bieżące rozpoznawanie potrzeb społecznych i potencjału organizacji pozarządowych;
- prowadzenie stałych działań informacyjnych skierowanych do przedstawicieli sektora pozarządowego;
- rozwijanie nowych form współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w województwie łódzkim.

II. Wspieranie rozwoju społeczności lokalnych oraz postaw obywatelskich w regionie, w szczególności poprzez:

- upowszechnianie informacji na temat swobód obywatelskich m.in. poprzez edukację na temat dostępu do informacji publicznej;
- promowanie partycypacyjnego modelu demokracji poprzez wdrażanie tego modelu w działalności Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi oraz dzielenie się doświadczeniami z tego zakresu z instytucjami samorządowymi w regionie;
- promowanie włączania się obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne;
- zachęcanie obywateli i organizacji pozarządowych do angażowania się w społeczną kontrolę instytucji publicznych szczebla lokalnego i regionalnego poprzez wspieranie działalności organizacji pozarządowych podejmujących działania strażnicze oraz pomoc osobom zaangażowanym w społeczną kontrolę instytucji;
- wypracowywanie innowacyjnych rozwiązań, które będą wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- wymianę doświadczeń w rozwiązywaniu problemów lokalnych i regionalnych poprzez inicjowanie lub uczestnictwo w przedsięwzięciach nakierowanych na taką wymianę;
- wsparcie dla budowania partnerstw międzynarodowych, integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy pomiędzy społeczeństwami.

Realizacja: Departament Promocji i Współpracy z Zagranicą oraz Kancelaria Marszałka

Obszar działania: nauka, edukacja, oświata i wychowanie

Priorytety:

I. Edukacja europejska i obywatelska.

II. Wzmocnianie poczucia świadomości narodowej wśród mieszkańców województwa.

III. Propagowanie wiedzy na temat ustroju państwa i jego organów.

IV. Kształtowanie kultury czytelniczej, promocja czytelnictwa, twórczości i działalności wydawniczej.

V. Popularyzacja zawodów zanikających i unikatowych.

VI. Promowanie kapitału intelektualnego województwa łódzkiego.

VII. Umacnianie powiązań pomiędzy sferą edukacji a rynkiem pracy.

VIII. Wspieranie działań edukacyjnych na rzecz mieszkańców województwa.

Realizacja: Departament Kultury i Edukacji

Obszar działania: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji

Priorytety:

- I. Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, mające na celu wzbogacenie życia kulturalnego w województwie łódzkim, ułatwianie dostępu do dóbr kultury i sztuki oraz wzmacnianie tożsamości regionalnej.**

Realizacja: Departament Kultury i Edukacji

Obszar działania: integracja środowiska kombatantów i osób represjonowanych

Priorytety:

- I. Zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym właściwego poziomu świadczeń, w tym medycznych, zgodnie z przysługującymi im uprawnieniami.**
- II. Zapobieganie wymazaniu z pamięci społecznej dokonań minionych pokoleń w szczególności poprzez:**
- podtrzymywanie, rozwój i ochronę tradycji oraz świadomości narodowej;
 - upowszechnianie pracy stowarzyszeń kombatanckich i osób represjonowanych w dostępnych środkach przekazu, publikowanie wymiany doświadczeń i form pracy.

Realizacja: Biuro Ochrony Informacji i Bezpieczeństwa

Obszar działania: obronność i bezpieczeństwo publiczne

Priorytety:

- I. Kształtowanie postaw obronnych i popularyzacja Sił Zbrojnych oraz innych organizacji działających w sferze obronności.**
- II. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa obywateli.**

Realizacja: Biuro Ochrony Informacji i Bezpieczeństwa

Obszar działania: polityka społeczna

Priorytety:

- I. Działania z zakresu systemu pieczy zastępczej.**
- II. Działania z zakresu pomocy społecznej.**
- III. Działania z zakresu polityki prorodzinnej.**
- IV. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.**
- V. Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii.**
- VI. Działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.**
- VII. Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.**
- VIII. Działania z zakresu przeciwdziałania HIV/AIDS.**

Realizacja: Regionalne Centrum Polityki Społecznej

Obszar działania: ochrona i promocja zdrowia

Priorytety:

- I. Działania na rzecz podniesienia stanu zdrowotności mieszkańców województwa łódzkiego.**

Realizacja: Departament Polityki Zdrowotnej

Obszar działania: kultura fizyczna i sport

Priorytety:

- I. Program interdyscyplinarnego szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej sportowo, realizowany w ramach Ogólnopolskiego Systemu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży.
- II. Rozwój i upowszechnianie sportu szkolnego wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w tym młodzieży niepełnosprawnej.
- III. Rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenach wiejskich i małych miast wśród mieszkańców województwa łódzkiego, w tym osób niepełnosprawnych.
- IV. Rozwój i upowszechnienie kultury fizycznej i sportu w środowisku akademickim.

Realizacja: Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki

Obszar działania: turystyka i krajoznawstwo

Priorytety:

- I. Realizacja zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa mających na celu upowszechnienie i rozwój turystyki na terenie województwa łódzkiego oraz propagowanie wiedzy o regionie.

Realizacja: Departament Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki

Obszar działania: ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Priorytety:

- I. Rozwój działań z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Realizacja: Departament Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Obszar: Działania wspomagające rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości

Priorytety:

- I. Wspieranie zintegrowane rozwoju przedsiębiorczości.
- II. Promocja oferty inwestycyjnej województwa.
- III. Promocja współpracy międzysektorowej biznesu i organizacji pozarządowych.

Realizacja: Departament Przedsiębiorczości oraz Kancelaria Marszałka

Obszar: Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej

Priorytety:

- I. Realizacja zadań wynikających z wieloletniego planu na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej w województwie łódzkim (po jego uchwaleniu przez Sejmik Województwa Łódzkiego).

Realizacja: Kancelaria Marszałka, Regionalne Centrum Polityki Społecznej, Wojewódzki Urząd Pracy

Rozdział 6.

Okres realizacji programu

Program realizowany jest w okresie trzech lat, tj. od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r.

Rozdział 7.

Sposób realizacji programu

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

- 1) Sejmik Województwa Łódzkiego – uchwalający roczny program współpracy, jako organ stanowiący;
- 2) Zarząd Województwa Łódzkiego – realizujący roczny program współpracy, jako organ wykonawczy Województwa;
- 3) organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie odpowiadającym działaniom Województwa.

2. Zarząd Województwa Łódzkiego realizuje Program współpracy przy pomocy:

- 1) komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi;

2) wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, które w obszarach swojego działania współpracują z organizacjami.

3. Komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:

- 1) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych oraz dofinansowanych z budżetu Województwa Łódzkiego;
- 2) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

4. Za całość kontaktów samorządu województwa łódzkiego z organizacjami odpowiada Kierownik – Koordynator ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi prowadzący Referat Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Kancelarii Marszałka.

5. Cele wskazane w Programie będą realizowane przez formy współpracy wskazane w niniejszym Programie oraz w programach współpracy obowiązujących w danym roku.

Rozdział 8.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

Wysokość środków przeznaczona na realizację programu w kolejnych latach zostanie określona w budżecie Województwa Łódzkiego na dany rok.

Rozdział 9.

Sposób oceny realizacji programu

1. Bieżącym monitoringiem realizacji programu zajmuje się Kierownik – Koordynator ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi we współpracy z Łódzką Wojewódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz kierownikami właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi oraz jednostek organizacyjnych samorządu województwa. Monitoring polega na ocenie realizacji opisanych zasad i trybów współpracy. Uzyskiwane w czasie realizacji programu informacje, uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy samorządu województwa z organizacjami.

Końcowa ewaluacja dotycząca realizacji poszczególnych zadań priorytetowych odbywać się będzie między innymi poprzez odwołanie do wskaźników o charakterze ilościowym jak też do oceny jakościowej.

- 1) Ocena realizacji Programu dokonywana będzie między innymi w oparciu o następujące wskaźniki:
 - a) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym;
 - b) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne;
 - c) liczbę ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
 - d) liczbę organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które zwróciły się do samorządu województwa łódzkiego o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert;
 - e) liczbę umów o współfinansowanie lub finansowanie zawartych na realizację zadań publicznych;
 - f) liczbę organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które otrzymały dofinansowanie z budżetu województwa łódzkiego na realizację zadań publicznych;
 - g) liczbę zadań publicznych, które otrzymały dofinansowanie z budżetu województwa łódzkiego;
 - h) liczbę beneficjentów ostatecznych korzystających z pomocy organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w ramach realizowanych projektów wspieranych przez Samorząd Województwa Łódzkiego;

- i) liczbę szkoleń oraz spotkań informacyjnych organizowanych dla organizacji pozarządowych przez Urząd Marszałkowski w Łodzi;
 - j) liczbę inicjatyw lokalnych podjętych przez mieszkańców województwa;
 - k) liczbę dokumentów przekazanych do konsultacji społecznych;
 - l) liczbę organizacji biorących udział w konsultacjach społecznych.
- 2) Ocena jakościowa współpracy odbywa się także poprzez badanie ankietowe oraz dyskusję prowadzone wśród organizacji pozarządowych z regionu łódzkiego w celu poznania opinii podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Wnioski płynące z takiej oceny będą podstawą do aktualizowania obowiązującego Programu współpracy na lata 2013-2015.

2. Zarząd Województwa Łódzkiego nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku prześle sprawozdanie z realizacji Programu współpracy za poprzedni rok Sejmikowi Województwa Łódzkiego.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zostanie upublicznione w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu.

Rozdział 10.

Sposób tworzenia programu i przebieg konsultacji

1. Prace nad przygotowaniem Programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez Referat Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi.

2. Przygotowanie Programu objęło realizację w zaplanowanych terminach następujących działań:

- 1) zebranie propozycji do projektu Programu zgłaszanych przez organizacje pozarządowe;
- 2) przygotowanie przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu informacji na temat priorytetów w realizacji zadań publicznych;
- 3) opracowanie projektu Programu z uwzględnieniem opinii i uwag uzyskanych od organizacji oraz informacji od komórek organizacyjnych Urzędu;
- 4) skierowanie projektu Programu do konsultacji poprzez upublicznienie na stronie internetowej Urzędu oraz zorganizowanie spotkań konsultacyjnych z zainteresowanymi podmiotami. Projekt Programu współpracy opracowany przez Urząd Marszałkowski w Łodzi udostępniony został do konsultacji od 21 sierpnia 2012r. do 21 września 2012 r.

Konsultacje prowadzone były w formach:

- pisemnej poprzez składanie wypełnionych formularzy osobiście lub pocztą na adres Biura Podawczego Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi lub drogą elektroniczną poprzez przesyłanie formularzy z uwagami na podane adresy mailowe;
- spotkań konsultacyjnych otwartych dla organizacji pozarządowych przeprowadzonych 3 września 2012 w Konarzewie (9 uczestników), 4 września w Wielgomłynach (9 uczestników) oraz w Tomaszowie Mazowieckim (31 uczestników);
- spotkania i dyskusji o Programie przeprowadzonej 10 września 2012 roku podczas posiedzenia Łódzkiej Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego z jej członkami.

W ramach konsultacji pisemnych uwagi nadeszły od 6 organizacji pozarządowych działających na terenie województwa łódzkiego. Uwagi złożyła także Łódzka Wojewódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego w formie uchwały.

- 5) rozpatrzenie wszystkich opinii i uwag złożonych przez organizacje pozarządowe podczas konsultacji przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego i ustosunkowanie się do nich;
- 6) publikację zestawienia uwag z konsultacji uwzględnionych oraz odrzuconych wraz z uzasadnieniem;
- 7) opracowanie finalnej wersji projektu Programu;
- 8) przedłożenie na posiedzenie Zarządu Województwa projektu uchwały w sprawie wniesienia pod obrady Sejmiku Województwa przyjęcia Programu.

Rozdział 11.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. W związku z ogłoszonym konkursem ofert na wykonanie zadań publicznych samorządu województwa w danym obszarze w celu oceny formalnej ofert składanych w otwartych konkursach ofert, Kierownik/Dyrektor komórki organizacyjnej lub jednostki przeprowadzającej konkurs powołuje zespół ds. weryfikacji formalnej ofert.

2. W związku z ogłoszeniem konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych samorządu województwa w danym obszarze, w celu opiniowania ofert składanych w otwartych konkursach ofert, Zarząd Województwa Łódzkiego powołuje Komisję konkursową, zwaną dalej Komisją

3. Skład oraz szczegółowe zasady działania zespołu ds. weryfikacji formalnej ofert oraz Komisji określone są każdorazowo w Programie współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na dany rok.

4. Zarząd Województwa Łódzkiego w drodze uchwały ogłasza nabór przedstawicieli organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do bazy kandydatów na członków komisji konkursowych.

5. Nabór kandydatów na członków komisji konkursowych odbywa się w oparciu o kryteria i zasady ustalane przez Zarząd Województwa Łódzkiego, które podawane są do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o naborze.

Postanowienia końcowe

1. Zmiany w „Programie” mogą być dokonywane w trybie uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego.

2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowania mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.